

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-893/21-U

Název	Speciální základní škola a Praktická škola, Česká Kamenice, Jakubské nám. 113, příspěvková organizace
Sídlo	Jakubské nám. 113, 407 21 Česká Kamenice
E-mail	specskoly.ck@volny.cz
IČ	63 155 931
Identifikátor	600 023 231
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Franzová
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Jakubské nám. 113, Česká Kamenice
Termín inspekční činnosti	19. a 21. 10. 2021, 18. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní a střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Speciální základní škola a Praktická škola, Česká Kamenice, Jakubské nám. 113, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) a střední školy.

Škola je zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona a v aktuálním školním roce poskytuje základní vzdělávání 37 žákům s mentálním postižením, žákům s více vadami a s poruchou autistického spektra ve třídách se spojenými ročníky. V oboru vzdělání Praktická škola dvouletá (dále „PŠD“) se vzdělává šest žáků. V Praktické škole jednoleté se ve školním roce 2021/2022 nevzdělává žádný žák.

Vzdělávání žáků v ZŠ probíhá podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) s motivačním názvem „Škola pro život“, v ZŠ speciální (dále „ZŠS“) podle ŠVP „Učíme se spolu“ (I. díl) a „Učíme se rádi“ (II. díl). Střední škola aktuálně uskutečňuje vzdělávání v oboru Praktická škola dvouletá podle ŠVP „Škola pro život 2“. Někteří žáci mají na doporučení školského poradenského zařízení vypracován individuální vzdělávací plán.

Základní informace o škole lze získat na webových stránkách www.specck.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V koncepci rozvoje školy ředitelka stanovila cíle vycházející z autoevaluace školy, které se daří naplňovat v oblasti vedení žáků k samostatnosti, prezentování školy na veřejnosti a spolupráce s partnerskými subjekty. Zrušením jednoho místa poskytovaného vzdělávání se výrazně zhoršily prostorové podmínky pro vzdělávání žáků. Stanovené cíle ke zlepšení materiálních podmínek se nedaří realizovat.

Ředitelka školy delegovala část svých kompetencí na svoji zástupkyni, kontrolní systém je nastaven, ale není zcela funkční. Přijímaná opatření nejsou účinná zejména v oblasti metod a forem výuky a v efektivním využívání pomůcek.

Ředitelka vytváří podmínky pro profesní rozvoj pedagogického sboru. Další vzdělávání pedagogů se zaměřuje zejména na prohlubování jejich odbornosti, metodiku předmětů, environmentální výchovu, aktuální legislativu a na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Efektivita dalšího vzdělávání a získané pedagogické dovednosti se jen zčásti odrážejí v kvalitě výuky.

Vnitřní i vnější informační systémy jsou funkční. Každodenní kontakt všech pedagogických pracovníků zvyšuje účinnost řízení a umožňuje rychlý přenos informací i operativní řešení problémů.

Poradenské služby ve škole zajišťuje ředitelka společně se svou zástupkyní. Společně s pedagogy koordinují činnost školy při poskytování podpory žákům a poradenské pomoci jejich zákonným zástupcům. Při realizaci podpůrných opatření ve vzdělávání žáků škola úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Prostorové a materiální podmínky školy nejsou vhodné vzhledem k potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Chybějící prostor pro relaxaci v některých třídách, málo možností pro pohyb a aktivní odpočinek žáků během přestávek má negativní vliv na psychohygienu žáků. Výuka žáků PŠD probíhá v kmenové třídě bez místa k odpočinku a v malých prostorách cvičné kuchyňky s omezenou možností pohybu žáků. Škola je vybavena schodolezem pro bezbariérový přístup, pohyb imobilních žáků v přízemí budovy však ztěžují prahy u dveří, použití toalet neumožňuje úzký vchod. Škola nemá vlastní tělocvičnu, využívá venkovní hřiště a pronajatou tělocvičnu sousední školy. Příležitostně

fyzioterapie probíhají vzhledem k omezenému prostoru školy v šatnách. Vybavením tříd novými tabulemi a interaktivními dataprojektory se podařilo zlepšit podmínky pro výchovně vzdělávací proces.

K naplňování koncepčních cílů přispívá spolupráce se vzdělávacími institucemi, městem Česká Kamenice, nízkoprahovým centrem, městskou policií a Národním parkem České Švýcarsko.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny hospitované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře, komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na partnerské úrovni. Citlivý přístup učitelů se projevil v respektování emočních a fyzických předpokladů žáků a v poskytování individuální podpory. Důslednost při dodržování nastavených pravidel se pozitivně odrážela ve slušném a pozorném chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům. Pomůcky nebyly efektivně využity, i když vzhledem ke vzdělávacím potřebám žáků byla názornost potřebná. Shrnutí a zpětná vazba o naplnění stanoveného vzdělávacího cíle ve většině hodin chyběly. Vzájemné hodnocení či sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno.

Výuka v ZŠ probíhala ve dvou třídách spojených ročníků s nízkým počtem žáků, což umožňovalo individuální přístup pedagogů i asistentů pedagoga. Učivo bylo propojováno s reálnými situacemi každodenního života. Frontální způsob výuky s dominantním postavením učitelů doplněný samostatnou prací ale snižoval efektivitu práce, zájem žáků, vedl k nárůstu únavy a nesoustředěnosti. Chyběla diferenciací v zadávání úkolů podle individuálních schopností žáků. Skupinová práce nebo práce ve dvojici se nevyskytla. Asistenti pedagoga věnovali všem žákům účinnou pomoc, účelně spolupracovali s vyučujícími. Žáci byli pozitivně motivováni a povzbuzováni ke splnění cílů.

Školní vzdělávací program ZŠS směřuje k získání základů vzdělání, ale především k osvojení praktických návyků a dovedností důležitých pro zapojení žáků do běžného života a případně i do pracovního procesu. Sledovaná výuka probíhala v prostorově nevyhovující třídě s malým relaxačním prostorem. Učitelka spolu s asistentem pedagoga v maximální míře poskytovali žákům individuální podporu, imobilní žáky s těžkým postižením vhodně stimulovali, na splnění úkolů měli žáci dostatečný prostor.

Vzdělávání v PŠD bylo vhodně propojováno s praxí a životními situacemi. Využití mezipředmětových vztahů bez vizualizace a strukturovaného učení výrazně snižovalo efektivitu vzdělávání žáků. I přes pomoc asistenta pedagoga nebyli někteří žáci zapojeni do výuky, pasivita a narůstající únava snižovala jejich motivaci. Odborné předměty, které jsou v letošním školním roce posíleny o práce v domácnosti, rozvíjejí především pracovní dovednosti, odborné kompetence a soběstačnost v běžném životě. Malé prostory cvičné kuchyňky s nedostatkem místa k sezení neumožňovaly vést žáky ke správnému stolování.

Škola zajišťuje pro žáky s tělesným postižením služby fyzioterapeutky, která poskytuje žákům netradiční formy cvičení a rehabilitační péči. Vzdělávání žáků je vhodně doplněné canisterapií, která má pozitivní vliv na jejich psychiku.

V průběhu školního roku jsou zařazovány exkurze, návštěvy kulturních představení, výlety, které ztraktivňují vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při sledování vývoje žáků pedagogové pracují se systémem žakovských portfolií, která slouží jako podklad pro diagnostiku žáka. Posilující a motivující význam má kombinace známek a slovního hodnocení žáků. Mezi opatření zlepšující prospěch žáků patří nabídka doučování, které je některými žáky využíváno. Zákonní zástupci získávají informace o vzdělávání svých dětí prostřednictvím žakovských knížek, při každodenním osobním kontaktu s pedagogy přímo ve škole nebo formou písemných sdělení. Přestože se učitelé snaží ocenit individualitu a snahu každého žáka, dvěma žákům, kteří neprospěli na konci druhého pololetí, nebylo v minulém školním roce umožněno vykonat opravnou zkoušku.

Školní poradenské pracoviště se zaměřuje především na práci s třídními kolektivy, na preventivní programy pro žáky a kariérové poradenství. Vyučující vytvářejí a pravidelně vyhodnocují individuální vzdělávací plány doporučené žákům školskými poradenskými zařízeními. Zákonní zástupci získávají informace o vzdělávání svých dětí prostřednictvím žakovských knížek, při každodenním osobním kontaktu s pedagogy přímo ve škole nebo formou písemných sdělení. Učitelé s nimi řeší vzniklé situace, např. neomluvenou absenci. Cíleně zaměřenými preventivními aktivitami i včasným řešením problémů se škole daří předcházet rizikovému chování žáků, v případě potřeby škola kooperuje také se sociálním odborem města a městskou policií.

Zařazením bohaté nabídky třídních a školních projektových dnů škola podporuje rozvoj příslušných klíčových kompetencí žáků a jejich osobnostní a sociální rozvoj. V rámci kariérového poradenství výchovná poradkyně aktivně pomáhá žákům s výběrem jejich dalšího vzdělávání nebo možného úspěšného uplatnění v praxi. O jejich dalším vzdělávání se dozvídá z neformálních setkávání s bývalými žáky. Žáci se středním mentálním postižením a více vadami většinou pokračují ve vzdělávání v praktické škole.

Škola prezentuje výsledky vzdělávání na veřejnosti pravidelnými výstavami žakovských výtvarných prací v místní knihovně a psaním článků o činnosti školy do místních novin.

Závěry

Vývoj školy

- Od školního roku 2013/2014 poskytuje škola nově vzdělávání v oborech vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá.
- Ve škole se zvýšil počet těžce mentálně postižených žáků současně s kombinací jiných zdravotních a smyslových postižení.
- Zrušením jednoho místa poskytovaného vzdělávání se výrazně zhoršily podmínky pro vzdělávání žáků.

Silné stránky

Organizování třídních a školních projektů a konání širokého spektra školních tradičních programů s aktivní účastí žáků přispívá k rozvoji jejich klíčových kompetencí.

Účinná spolupráce se sociálními partnery podporuje osobnostní a sociální rozvoj žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Prostorové a materiální podmínky školy nejsou vhodné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Opatření k evaluačním zjištěním nejsou efektivní, nepromítají se do zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu.

Převaha frontální práce s dominantním postavením učitele neumožňuje výuku diferencovat a individualizovat ve vztahu k možnostem a schopnostem žáků.

Nízká míra využívání kompenzačních, názorných a speciálních učebních pomůcek snižuje efektivitu vzdělávání.

Žáci nejsou cíleně vedeni k hodnocení dosaženého pokroku a k rozvoji sebereflexe, závěry vyučovacích hodin nejsou dostatečně využívány pro shrnutí učiva a zhodnocení naplnění vzdělávacího cíle.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Důsledně uplatňovat aktivizující metody a formy práce se žáky, výuku diferencovat podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivců.
- V závěru hodin ověřovat naplnění stanovených vzdělávacích cílů, pravidelně poskytovat žákům účelnou zpětnou vazbu o dosahovaném pokroku a vést je k hodnoticím dovednostem.
- Systematicky sledovat využívání strukturovaného učení, vizualizace, názorných učebních pomůcek, přehledů učiva a prvků činnostního učení.
- Vytvořit pro žáky relaxační místa k odpočinku a vhodné prostory k terapeutickým činnostem.
- Podporovat vzájemné sdílení pedagogických zkušeností mezi vyučujícími pomocí týmové intervize či supervize ve spolupráci se školami se srovnatelným vzdělávacím prostředím.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny vydané Radou Ústeckého kraje (č. j.: 158/2001, ze dne 11. 1. 2019) včetně příloh
2. Jmenovací list – jmenování ředitelkou příspěvkové organizace s účinností od 1. 8. 2012 na dobu 6 let (ze dne 1. 6. 2012) včetně Informace o pokračování na vedoucím pracovním místě ředitelky s účinností od 1. 8. 2018 (č. j.: 3849/SMT/2018, ze dne 20. 7. 2018)
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 19. 10. 2021)
4. Školní řád Speciální základní školy v České Kamenici platný pro školní rok 2021/2022

5. Školní řád Praktické školy jednoleté a dvouleté platný pro školní rok 2021/2022
6. Koncepce zajištění vzdělávání Speciální základní školy a praktické školy v České Kamenici ze dne 9. 2. 2017
7. Dlouhodobý strategický cíl Speciální základní školy a Praktické školy v České Kamenici na období 2018 – 2024 ze dne 3. 1. 2019
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“, č. j.: ŠVP 07/2017 s platností od 1. 9. 2017
10. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální „Učíme se spolu“, díl I, č. j.: ŠVP 02/2010 s platností od 1. 9. 2010
11. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání Základní škola speciální „Učíme se rádi“, díl II, č. j.: ŠVP 04/2012 s platností od 1. 9. 2012
12. Školní vzdělávací program Praktická škola jednoletá „Škola pro život 1“ č. j.: ŠVP 05/2013 s platností od 1. 9. 2013
13. Školní vzdělávací program Praktická škola dvouletá „Škola pro život 2“, č. j.: ŠVP 06/2013 s platností od 1. 9. 2013
14. Školní matrika vedená v elektronické podobě, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
15. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 9. 2020
17. Kontrolní a hospitační činnost ze dne 1. 9. 2020 a 1. 9. 2021, Záznamy z hospitační činnosti, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 do data inspekční činnosti
18. Hodnocení zaměstnanců, školní rok 2020/2021
19. Třídní knihy, školní rok 2021/2022
20. Žákovské knížky žáků, školní rok 2021/2022 (vzorek)
21. Rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2021/2022
22. Dokumentace metodika prevence, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
23. Dokumentace výchovného poradce, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
24. Plán environmentální výchovy pro školní rok 2021/2022
25. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIL-322/13-L (ze dne 14. 5. 2013)
26. Webové stránky školy www.specck.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Stanislava Kudrmanová, školní inspektorka

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní pracovnice

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, v. r.

Mgr. Stanislava Kudrmanová, v. r.

Bc. Blanka Zoudunová, v. r.

V Ústí nad Labem, 10. 12. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Eva Franzová,
ředitelka školy

Mgr. Eva Francová, v. r.

V České Kamenici, 17. 12. 2021